

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

26 juni 2009

WETSONTWERP
houdende wijziging van de wet
van 21 maart 2007 tot regeling
van de plaatsing en het gebruik
van bewakingscamera's

ONTWERP OVERGEZONDEN DOOR DE SENAAT (*)

Voorgaande documenten:

Stukken van de Senaat:

4-1149 - 2008/2009:

- Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Anthuenis en mevrouw Lijnen.
- Nr. 2: Amendementen.
- Nr. 3: Verslag.
- Nr. 4: Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 5: Amendementen.
- Nr. 6: Aanvullend verslag.
- Nr. 7: Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 8: Amendementen.
- Nr. 9: Tekst aangenomen in plenaire vergadering en overgezonden aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Zie ook:

Handelingen van de Senaat:
25 juni 2009

(*) ONDERZOEKSTERMIJN: 60 DAGEN (ART. 81 VAN DE GRONDWET)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

26 juin 2009

PROJET DE LOI
visant à modifier la loi du 21 mars 2007
réglant l'installation et l'utilisation
de caméras de surveillance

PROJET TRANSMIS PAR LE SÉNAT (*)

Documents précédents:

Documents du Sénat:

4-1149 - 2008/2009:

- N° 1: Proposition de loi de M. Anthuenis et Mme Lijnen.
- N° 2: Amendements.
- N° 3: Rapport.
- N° 4: Texte adopté par la commission.
- N° 5: Amendements.
- N° 6: Rapport complémentaire.
- N° 7: Texte adopté par la commission.
- N° 8: Amendements.
- N° 9: Texte adopté en séance plénière et transmis à la Chambre des représentants.

Voir aussi:

Annales du Sénat:
25 juin 2009

(*) DÉLAI D'EXAMEN: 60 JOURS (ART. 81 DE LA CONSTITUTION)

cdH	:	centre démocrate Humaniste		
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams		
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen		
FN	:	Front National		
LDD	:	Lijst Dedecker		
MR	:	Mouvement Réformateur		
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie		
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten		
PS	:	Parti Socialiste		
sp.a	:	socialistische partij anders		
VB	:	Vlaams Belang		
<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		
DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer	DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden	QRVA:	Questions et Réponses écrites	
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)	CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)	CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)	CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	
PLEN:	Plenum	PLEN:	Séance plénière	
COM:	Commissievergadering	COM:	Réunion de commission	
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)	MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	
<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>		<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		
<i>Bestellingen:</i>		<i>Commandes:</i>		
Natieplein 2		Place de la Nation 2		
1008 Brussel		1008 Bruxelles		
Tél. : 02/ 549 81 60		Tél. : 02/ 549 81 60		
Fax : 02/549 82 74		Fax : 02/549 82 74		
www.deKamer.be		www.laChambre.be		
e-mail : publicaties@deKamer.be		e-mail : publications@laChambre.be		

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 2 van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het 4° wordt het woord «openbare» ingevoegd voor het woord «orde»;

2° het 4° wordt aangevuld met de volgende zin:

«de bewakingscamera die verplaatst wordt tijdens de observatie teneinde vanaf verschillende plaatsen en posities te filmen, wordt als mobiel beschouwd;».

Art. 3

Artikel 3, tweede lid, van dezelfde wet, wordt vervangen door het volgende lid:

«Deze wet is niet van toepassing op de plaatsing en het gebruik van:

1° bewakingscamera's geregeld door of krachtens een bijzondere wetgeving;

2° bewakingscamera's op de werkplaats met het oog op de veiligheid en de gezondheid, de bescherming van de goederen van de onderneming, de controle van het productieproces en de controle van de arbeid van de werknemer.».

Art. 4

In dezelfde wet wordt het opschrift van hoofdstuk III vervangen als volgt:

«Hoofdstuk III. Voorwaarden waaronder de plaatsing en het gebruik van vaste bewakingscamera's zijn toegestaan.».

Art. 5

In artikel 5 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen als volgt:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 2 de la loi du 21 mars 2007 réglant l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 4°, le mot «public» est inséré après le mot «ordre»;

2° le 4° est complété par la phrase suivante:

«est réputée mobile, la caméra de surveillance qui est déplacée au cours de l'observation afin de filmer à partir de différents lieux ou positions;».

Art. 3

L'article 3, alinéa 2, de la même loi, est remplacé par l'alinéa suivant:

«La présente loi n'est toutefois pas applicable à l'installation et à l'utilisation:

1° de caméras de surveillance réglées par ou en vertu d'une législation particulière;

2° de caméras de surveillance sur le lieu de travail, destinées à garantir la sécurité et la santé, la protection des biens de l'entreprise, le contrôle du processus de production et le contrôle du travail du travailleur.».

Art. 4

Dans la même loi, l'intitulé du chapitre III est remplacé par ce qui suit:

«Chapitre III. Conditions sous lesquelles l'installation et l'utilisation de caméras de surveillance fixes sont autorisées.».

Art. 5

Dans l'article 5 de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° le paragraphe 2 est remplacé par ce qui suit:

«§ 2. De in § 1 bedoelde beslissing wordt genomen nadat de gemeenteraad van de gemeente waar de plaats zich bevindt, een positief advies heeft gegeven.

De gemeenteraad verstrekt zijn advies na voorafgaandelijk de korpschef van de zone waar die plaats zich bevindt te hebben geraadpleegd»;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de eerste zin aangevuld met de woorden «en aan de korpschef van de zone waar die plaats zich bevindt»;

3° paragraaf 3, tweede lid wordt aangevuld als volgt:

«en aan de korpschef van de politiezone waar de niet-besloten plaats zich bevindt. In dit formulier bevestigt de verantwoordelijke voor de verwerking dat de plaatsing en het voorgenomen gebruik van de camera of camera's in overeenstemming is met de beginselen van de wet van 8 december 1992.»;

4° paragraaf 4, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«Het bekijken van deze beelden in *real time* is uitsluitend toegestaan onder toezicht van de politiediensten opdat de bevoegde diensten onmiddellijk kunnen ingrijpen bij misdrijf, schade, overlast of verstoring van de openbare orde en deze diensten in hun optreden optimaal kunnen worden gestuurd.»;

5° paragraaf 4, derde lid, wordt vervangen als volgt:

«Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.»;

6° paragraaf 4, vierde lid, wordt vervangen als volgt:

«Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.».

Art. 6

In artikel 6, § 3, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

«§ 2. La décision visée au § 1er est prise après avis positif du conseil communal de la commune où se situe le lieu.

Le conseil communal rend son avis après avoir consulté préalablement le chef de corps de la zone où se situe le lieu»;

2° dans le paragraphe 3, alinéa 1er, la première phrase est complétée par les mots «et au chef de corps de la zone où se situe le lieu»;

3° le paragraphe 3, alinéa 2 est complété par ce qui suit:

«et au chef de corps de la zone de police où se situe le lieu ouvert. Dans ce formulaire, le responsable du traitement atteste que l'installation et l'utilisation envisagée de la caméra ou des caméras sont conformes aux principes de la loi du 8 décembre 1992.»;

4° le paragraphe 4, alinéa 1er, est remplacé par ce qui suit:

«Le visionnage de ces images en temps réel n'est admis que sous le contrôle des services de police et dans le but de permettre aux services compétents d'intervenir immédiatement en cas d'infraction, de dommage, de nuisance ou d'atteinte à l'ordre public et de guider au mieux ces services dans leur intervention.»;

5° le paragraphe 4, alinéa 3, est remplacé par ce qui suit:

«L'enregistrement d'images n'est autorisé que dans le but de réunir la preuve de nuisances ou de faits constitutifs d'infraction ou générateurs de dommages, de rechercher et d'identifier les auteurs des faits, les perturbateurs de l'ordre public, les témoins ou les victimes.»;

6° le paragraphe 4, alinéa 4, est remplacé par ce qui suit:

«Si ces images ne peuvent contribuer à apporter la preuve d'une infraction, d'un dommage ou d'une nuisance ou ne peuvent permettre d'identifier un auteur, un perturbateur de l'ordre public, un témoin ou une victime, elle ne peuvent être conservées plus d'un mois.».

Art. 6

À l'article 6, § 3, de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° het eerste lid wordt vervangen als volgt:

«Het bekijken van beelden in real time is uitsluitend toegestaan om onmiddellijk te kunnen ingrijpen bij misdrijven, schade, overlast of verstoring van de openbare orde.»;

2° het tweede lid wordt vervangen als volgt:

«Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan teneinde bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.»;

3° het derde lid wordt vervangen als volgt:

«Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.».

Art. 7

Artikel 7, § 3, van dezelfde wet, wordt vervangen als volgt:

«§ 3. Indien deze beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van een misdrijf, van schade of van overlast of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.».

Art. 8

In dezelfde wet wordt, na artikel 7, een hoofdstuk III/1 ingevoegd, met als opschrift:

«Hoofdstuk III/ 1 — Voorwaarden waaronder het gebruik van mobiele bewakingscamera's is toegestaan.».

Art. 9

Onder hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 8, wordt in dezelfde wet een artikel 7/1 ingevoegd, luidende:

«Art. 7/1. De politiediensten kunnen gebruik maken van mobiele bewakingscamera's in het kader van grote volkstoelopen, als bedoeld in artikel 22 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. Het betreft

1° l'alinéa 1er est remplacé par ce qui suit:

«Le visionnage des images en temps réel n'est admis que dans le but de permettre une intervention immédiate en cas d'infractions, de dommage, de nuisances ou d'atteinte à l'ordre public.»;

2° l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit:

«L'enregistrement d'images n'est autorisé que dans le but de réunir la preuve de nuisances, de faits constitutifs d'infraction ou générateurs de dommages, de rechercher et d'identifier les auteurs des faits, les perturbateurs de l'ordre public, les témoins ou les victimes»;

3° l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

«Si ces images ne peuvent contribuer à faire la preuve d'une infraction, d'un dommage ou d'une nuisance ou ne peuvent permettre d'identifier l'auteur des faits, un perturbateur de l'ordre public, un témoin ou une victime, elle ne peuvent être conservées plus d'un mois.».

Art. 7

L'article 7, § 3, de la même loi est remplacé par ce qui suit:

«§ 3. Si ces images ne peuvent contribuer à faire la preuve d'une infraction, d'un dommage ou d'une nuisance ou ne peuvent permettre d'identifier l'auteur des faits, un perturbateur de l'ordre public, un témoin ou une victime, elles ne peuvent être conservées plus d'un mois.».

Art. 8

Dans la même loi, après l'article 7, il est inséré un chapitre III/1, intitulé:

«Chapitre III/ 1 — Conditions sous lesquelles l'utilisation de caméras de surveillance mobiles est autorisée.».

Art. 9

Dans le chapitre III/1, inséré par l'article 8, est inséré dans la même loi un article 7/1 rédigé comme suit:

«Art. 7/1. Les services de police peuvent avoir recours aux caméras de surveillance mobiles dans le cadre de grands rassemblements, tels que visés à l'article 22 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police. Il s'agit

uitsluitend niet-permanente opdrachten die tevens in uitvoeringstijd beperkt zijn.

Mobiele bewakingscamera's kunnen worden gebruikt in een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats.»

Art. 10

Onder hoofdstuk III/1, ingevoegd bij artikel 8, wordt in dezelfde wet een artikel 7/2 ingevoegd, luidende:

«Art. 7/2. § 1. De beslissing tot het gebruik van mobiele bewakingsscamera's in een niet-besloten plaats wordt genomen door de officier van bestuurlijke politie aan wie de operationele verantwoordelijkheid is toevertrouwd in overeenstemming met de artikelen 7/1 tot 7/4 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt. Hij brengt de betrokken burgemeester of burgemeesters hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte.

§ 2. De beslissing tot het gebruik van mobiele bewakingsscamera's in een voor het publiek toegankelijke besloten plaats wordt genomen door de burgemeester.

De operationele verantwoordelijkheid wordt waargenomen door de officier van bestuurlijke politie aangewezen in overeenstemming met de artikelen 7/1 tot 7/4 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

Enkel bij uiterste hoogdringendheid kan deze laatste zelf besluiten tot het gebruik van mobiele camera's. Hij brengt de betrokken burgemeester hiervan onmiddellijk op de hoogte.

§ 3. De officier van bestuurlijke politie, bedoeld in de vorige paragrafen, waakt er tevens over dat het gebruik van de camera's doelmatig en efficiënt is en in overeenstemming is met de in de wet van 8 december 1992 bepaalde beginselen.

Wanneer de officier van bestuurlijke politie beslist over te gaan tot het gebruik van mobiele camera's, geeft hij de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer kennis van die beslissing ten laatste op de dag die voorafgaat aan de genoemde volkstoeloopt behalve in het geval van dringende noodzakelijkheid. In dat laatste geval dient hij ten laatste binnen de zeven dagen een officiële kennisgeving aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te bezorgen.

§ 4. Het bekijken van deze beelden in realtime door de politiediensten is uitsluitend toegestaan opdat de bevoegde diensten zich preventief kunnen opstellen en

exclusivement de missions non permanentes et dont la durée d'exécution est limitée.

Des caméras de surveillance mobiles peuvent être utilisées dans un lieu ouvert ou dans un lieu fermé accessible au public.»

Art. 10

Sous le chapitre III/1, inséré par l'article 8, est inséré dans la même loi un article 7/2 rédigé comme suit:

«Art. 7/2. § 1er. La décision de recourir à des caméras de surveillance mobiles dans un lieu ouvert est prise par l'officier de police administrative à qui la responsabilité opérationnelle est confiée conformément aux articles 7/1 à 7/4 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police. Il en informe le bourgmestre ou les bourgmestres concernés dans les plus brefs délais.

§ 2. La décision de recourir aux caméras de surveillance mobiles dans un lieu fermé accessible au public est prise par le bourgmestre.

La responsabilité opérationnelle est assurée par l'officier de police administrative désigné conformément aux articles 7/1 à 7/4 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police.

En cas d'extrême urgence uniquement, ce dernier peut décider seul de recourir à l'utilisation de caméras mobiles. Il en informe le bourgmestre concerné sur le champ.

§ 3. L'officier de police administrative visé aux paragraphes précédents veille aussi à ce que l'utilisation des caméras soit ciblée et efficace et qu'elle soit conforme aux principes définis dans la loi du 8 décembre 1992.

Lorsque l'officier de police administrative décide de recourir à l'utilisation de caméras mobiles, il notifie la décision au plus tard la veille du jour dudit rassemblement à la Commission de la protection de la vie privée sauf en cas d'urgence. Dans ce dernier cas, il est tenu de transmettre au plus tard dans les sept jours, la notification à la Commission de la protection de la vie privée.

§ 4. Le visionnage de ces images en temps réel par les services de police n'est admis que dans le but de permettre aux services compétents d'agir

onmiddellijk kunnen ingrijpen bij overlast, misdrijven, schade of verstoring van de openbare orde en deze diensten in hun optreden optimaal kunnen worden gestuurd.

§ 5. Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan:

- om preventieve maatregelen te nemen om een verstoring van de openbare orde te vermijden;
- om bewijzen te verzamelen van feiten die een misdrijf opleveren of een aantasting van de openbare orde;
- om bewijzen te verzamelen van feiten die schade of overlast veroorzaken;
- om een dader, een verstoorder van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren.

§ 6. Indien de beelden geen bijdrage kunnen leveren tot het bewijzen van overlast, een misdrijf of schade of tot het identificeren van een dader, een verstoorder van de openbare orde, een getuige of een slachtoffer, worden zij niet langer dan één maand bewaard.»

Art. 11

Artikel 8 van dezelfde wet wordt gewijzigd als volgt:

a) de tweede zin van het tweede lid wordt vervangen door een derde lid, luidende:

«Geldt als voorafgaande toestemming:

1° het betreden van een plaats waar een pictogram aangeeft dat er camerabewaking plaatsvindt;

2° de aanwezigheid op een niet-besloten plaats of een voor het publiek toegankelijke besloten plaats waar op zichtbare wijze van mobiele bewakingscamera's gebruik wordt gemaakt als bedoeld in artikel 7/1.»;

b) een vierde lid wordt ingevoegd, luidende:

«Mobiele bewakingscamera's gemonteerd op niet-gebanaliseerde voertuigen, vaartuigen of luchtvaartuigen worden geacht op zichtbare wijze gebruikt te zijn.»

Art. 12

In artikel 9, derde lid, van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

préventivement et d'intervenir immédiatement en cas de nuisances, d'infractions, de dommage ou d'atteinte à l'ordre public, et de guider ces services au mieux dans leur intervention.

§ 5. L'enregistrement d'images n'est autorisé que dans le but:

- de prendre des mesures préventives destinées à éviter une perturbation de l'ordre public;
- de réunir la preuve de faits constitutifs d'une infraction ou d'une atteinte à l'ordre public;
- de réunir la preuve de faits constitutifs de dommages ou de nuisances;
- de rechercher et d'identifier l'auteur des faits, un perturbateur de l'ordre public, des témoins ou des victimes.

§ 6. Si les images ne peuvent contribuer à faire la preuve de nuisances, d'une infraction ou d'un dommage ou ne peuvent permettre d'identifier un auteur, un perturbateur de l'ordre public, un témoin ou une victime, elles ne peuvent être conservées plus d'un mois.»

Art. 11

L'article 8 de la même loi est modifié comme suit:

a) la deuxième phrase de l'alinéa 2 est remplacée par un alinéa 3 rédigé comme suit:

«Vaut autorisation préalable:

1° le fait de pénétrer dans un lieu où un pictogramme signale l'existence d'une surveillance par caméra;

2° la présence dans un lieu ouvert ou dans un lieu fermé accessible au public où des caméras de surveillance mobiles sont utilisées de manière visible comme visé à l'article 7/1.»;

b) il est inséré un alinéa 4 rédigé comme suit:

«Les caméras de surveillance mobiles montées à bord de véhicules, de navires ou d'aéronefs non banalisés sont réputées être utilisées de manière visible.»

Art. 12

À l'article 9, alinéa 3, de la même loi, les modifications suivantes sont apportées:

1° in het bepaalde onder 1° worden de woorden «of overlast» ingevoegd tussen de woorden «een misdrijf» en de woorden «kunnen vormen»;

2° in het bepaalde onder 2° worden de woorden «of de vastgestelde overlast» ingevoegd tussen de woorden «vastgestelde misdrijf» en het woord «betreffen» en worden de woorden «private plaats» vervangen door de woorden «niet voor het publiek toegankelijke besloten plaats».

Art. 13

In artikel 13, tweede lid, van dezelfde wet worden tussen de woorden «de artikelen 5, 6, 7» en de woorden «en 8» de cijfers «, 7/1, 7/2» ingevoegd.»

Brussel, 25 juni 2009

De voorzitter van de Senaat,

Armand DE DECKER

De griffier van de Senaat,

Luc BLONDEEL

1° dans le 1°, les mots «ou de nuisances» sont insérés entre les mots «d'infraction» et les mots «et que les images»;

2° dans le 2°, le mot «constatée» est remplacé par les mots «ou les nuisances constatées», et les mots «lieu privé» sont remplacés par les mots «lieu fermé non accessible au public».

Art. 13

Dans l'article 13, alinéa 2, de la même loi les chiffres «, 7/1, 7/2» sont insérés entre les mots «les articles 5, 6, 7» et les mots «et 8».»

Bruxelles, le 25 juin 2009

Le président du Sénat,

Le greffier du Sénat,